

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Europese structuurfondsen: meer waard dan je denkt

Dialogoog over de meerwaarde van structuurfondsen,
Nieuwspoort, Den Haag, 9 november

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

#EUinmyRegion

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Programma overzicht structuurfondsenevent - 9 november

Europese structuurfondsen: meer waard dan je denkt

- 12.30 uur Start inloop met lunch
- 13.00 uur Technische briefing voor assistenten leden Tweede Kamer
- 13.30 uur Einde technische briefing – zaal open voor deelnemers event
- 13.45 uur Start structuurfondsenevent – openingswoord door René de Heer, wethouder van Zwolle en woordvoerder VNG

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Programma overzicht structuurfondsenevent - 9 november Europese structuurfondsen: meer waard dan je denkt

- 13.50 uur Start presentaties structuurfondsenprojecten
- Innovatie: Smart Industry Fieldlab Campione, door: Paul van Kempen, operationeel directeur stichting WCM
 - Koolstofarme economie/energie: Opschaling Zonnestroom voor huurder in IJmere, door: Jim Wiese, directeur Lens Energie
 - Grensoverschrijdende samenwerking Nederland-Vlaanderen: Smart Tooling, door: Jan Mol, operationeel manager KIC-MPI, Dow
 - Interregionale samenwerking (Noordzee-programma): Smart Energy Region Emmen-Haren, door: Melinda Loonstra-Buzogány, Milieuplanoloog, Gemeente Emmen
 - Arbeidsmarkt: Behouden Vaart, Drechtsteden, door: Rudy-Jan van Zenderen, projectleider

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Programma overzicht structuurfondsenevent - 9 november

Europese structuurfondsen: meer waard dan je denkt

- 14.30 uur Presentatie Lewis Dijkstra, plv. afdelingshoofd directoraat-generaal Regionaal beleid en stedelijke ontwikkeling Europese Commissie, over 7e Cohesieverslag en de weg naar de beleidsvoorstellen voor de programma's post 2020
- 14.50 uur Start debat met Anne Mulder (lid TK namens de VVD), Bert Pauli (gedeputeerde van Brabant, woordvoerder IPO), René de Heer, Lewis Dijkstra en Wilbert van de Griendt, directeur Agentschap SZW
- 15.20 uur Sluiting door Bert Pauli
- 15.30 uur Start netwerkreceptie
- 16.00 uur Einde bijeenkomst

CAMPIONE

Condition-Based Maintenance for the Process Industry – Open Network Environment

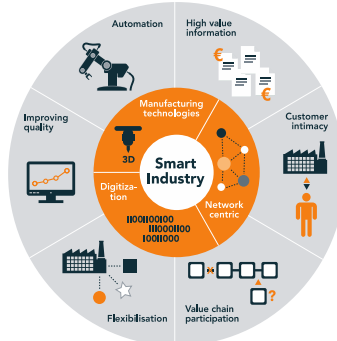
Paul van Kempen

Operational Director, World Class Maintenance

9 november 2017

9 november, Nieuwspoor, Den Haag

Wat is er nodig

- Promotie
- Training & opleidingen
- Proeftuin
- Research

- € 12 mln projectvolume
- € 6 mln bijdrage EFRO (OP-Zuid)
- € 5,3 mln bijdrage projectdeelnemers
- € 0,7 mln bijdrage gemeentes Tilburg en Gilze-Rijen

Business cases

- Asset owners over de drempel
- Centrale faciliteiten
- Innovatie-, onderwijs- en kennisuitwisselingsplatform
- Springplank voor MKB en new business

Multiplier

*nu al € 15 mln
aan investeringen*

Virtual humans in the Brabant
Economy (VIBE)

TORLICHTING 13-06-2017

VIBE

Project: Opschaling Zonnestroom voor Huurders

Europese Unie
Europees Fonds voor
Regionale Ontwikkeling

Presentatie: Jim Wiese, LENS CTO & co-founder

Consortium: **LENS**
LOKALE ENERGIE
NETWERKEN
SERVICES

patina
DAKDENKERS

KLOMP+
TECHNISCH BURO

Ymere

betronic
smart electronic solutions

GENERICMEDIA

Urgentie

"We're the first generation to feel the impact of climate change....

... and the last generation that can do something about it."

Barrack Obama (2015)

"Waar we staan in 2030 bepaalt het klimaat voor de komende 4.000 jaar."

Marjan Minnesma (2017)

Doelstelling Amsterdamse Woningcorporaties

In 2020: 80 MW geïnstalleerd (240.000 zonnepanelen)

0,5 MW (1.500 panelen)

Amsterdam en Corporaties lopen ver achter ...

Lange weg te gaan voor Amsterdamse energiedoelen

Parool (aug 2017)

Woningcorporaties halen energiedoel niet

Trouw (juni 2017)

Amsterdam faalt bij vergroening sociale huur, actieplan zonnepanelen nodig

Groenlinks Adam (aug 2017)

Corporaties krijgen laatste kans voor energiebesparing

ENSOC (juli 2017)

Waar komt dit door?

Markt biedt geen integrale oplossing

Technologie / ICT ongeschikt

Financiering regelen is lastig

Juridisch complex

Hoe lossen we dit op ?

Ontwikkeling complete pakket van A tot Z

Slimme schaalbare technologie

Standaardisatie financieel, juridische
oplossingen

Pilot uitrol & fine-tunen

Project Cijfers

Kosten & financiering

Begroting	€ 2.065.502	
Eigen bijdrage	€ 1.239.301	60%
Gevraagde financiering	€ 826.201	40%

Deliverables (uitrol tm 2025)

Woningen met panelen	30.000	x
Nieuw opgesteld vermogen	77	MWp
Aantal zonnepanelen	249.051	Stuks
Zonnestroom per jaar	69,5	MWh
Besparing CO2 per jaar	39.537	Ton
Werkgelegenheid	45	FTE

Waarom deze co-financiering?

Zonder EFRO

Panelen voor 1 corporatie door 3 installateurs

Met EFRO

1 opschaalbaar concept voor alle (ver)huurders in Nederland

Waarom EU subsidie ?

Co-financiering op dit project

Interdisciplinaire opzet regeling

Aansluiting bij EU ambities, scope & beleid

SMART TOOLING PROJECT

JAN MOL – PROGRAM DIRECTOR

Kic|MPI

- **K**ennis & **I**nnovatie **C**entrum voor **M**aintenance **P**roces **I**ndustrie
- Komt voort uit het OP Zuid project (2011-2015):

Maintenance Valuepark (MVP)

Kennis en innovatie Centrum (Kic)

Leer Werk omgeving (LWO)

Fysiek Park

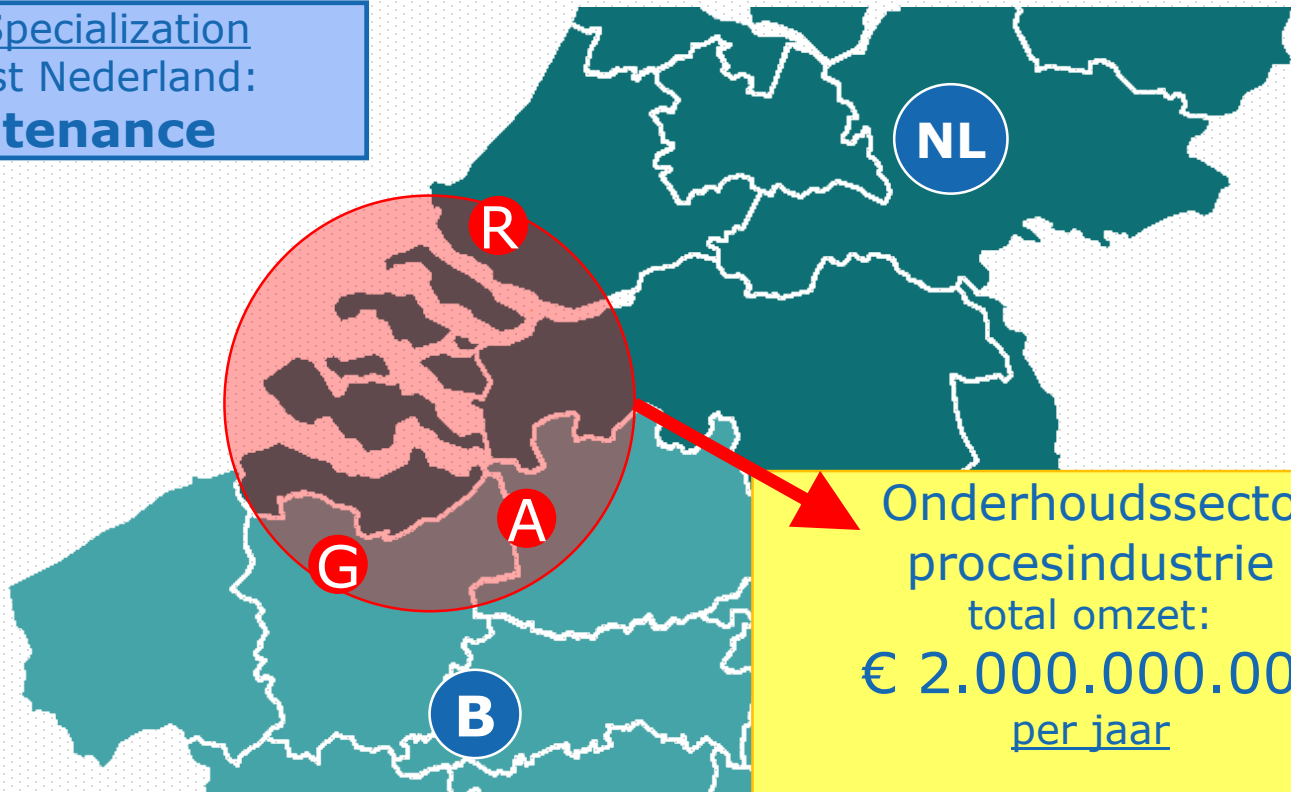
Kic|MPI 2015-2017

- mei 2015 – oprichting Vereniging “Ki<|Mpi”
- aug 2016 toekenning Interreg project “SmartTooling”
- nov 2017
 - **60** leden (12 asset owners)
 - **35** actieve projecten (ca. 80 bedrijven participeren)
 - **40** seminars / jaar

Kic|MPi Geografische Kernfocus:

Smart Specialization
zuid-west Nederland:
Maintenance

Onderhoudssector
procesindustrie
total omzet:
€ 2.000.000.000
per jaar

Centrale locatie wereldwijd opererende concerns

Smarttooling project

- Versterken van regionale kennis en ondernemingsomgeving mbt robotica in onderhoud
 - Versterken van specifieke Kennis in regio
 - Uitwisselen van Kennis en best bruikbare technologie
 - Nauwe betrokkenheid MKB
- Focus op innovatie in maintenance sector
 - Resultierend in sterk verbeterde veiligheid
 - Hogere kwaliteit van werk
 - Hogere efficiëntie (lagere footprint)

Smarttooling project

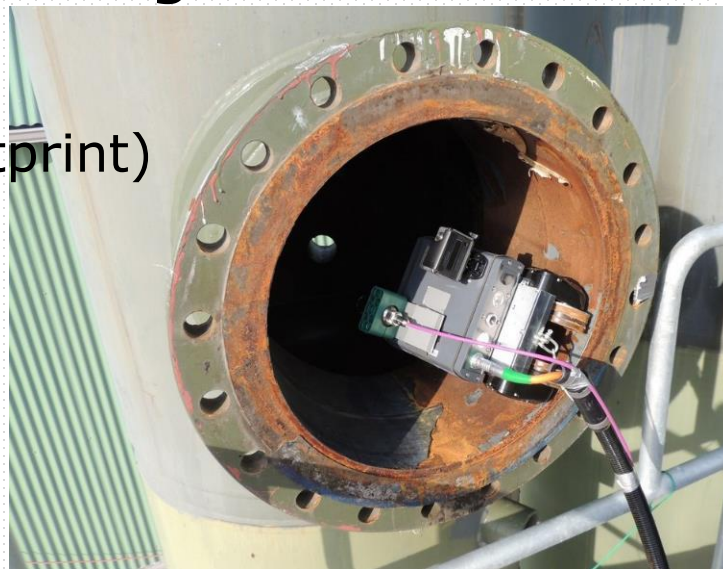
- Versterken van regionale kennis en ondernemingsomgeving mbt robotica in onderhoud
 - Versterken van specifieke Kennis in regio
 - Uitwisselen van Kennis en best bruikbare technologie
 - Nauwe betrokkenheid MKB

Smarttooling project

- Focus op innovatie in maintenance sector
 - Resultierend in sterk verbeterde **veiligheid**
 - Hogere **kwaliteit** van werk
 - Hogere **efficiëntie** (lagere footprint)

Smarttooling project

- Het project:
 - 8 prototypes van werkende robots
 - 2 drones voor inspectie doeleinden
 - 5 voertuig robots (crawlers) voor inspectie en reiniging
 - 1 cobot voor testen in hoog risico omgeving
 - Augmented reality tool voor operationele ondersteuning

Project getallen

Ontwikkeling 8 prototypes

- Total budget € 3,6 miljoen
- Support EFRO € 1.7 miljoen
- Budget kennisinstellingen en MKB: € 2.6 miljoen

Project deelname

Deeleneemers project:

- Regionale ontwikkel maatschappijen:
BOM, REWIN, Impuls Zeeland
- Grootbedrijven:
BASF, Dow Chemical
- MKB:
20 bedrijven (B & NL)
- Kennis instellingen:
Univ. Twente, Avans, Univ. Gent, Sirris (B)

Project deelname

Deelenemers project:

- Regionale ontwikkel maatschappijen:
ondersteunen / selectie project deelnemers
- Grootbedrijven:
definieren behoeften op gebied van onderhoud
- MKB:
leveren daadwerkelijke innovatie
- Kennis instellingen:
assisteren/ondersteunen MKB met kennis

Project Partners

Interreg
Vlaanderen-Nederland

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

UNIVERSITEIT TWENTE.

Smart tooling event September 2017

<https://www.youtube.com/watch?v=gBJAupW7dq4>

Gebrachte meerwaarden:

- Ontwikkelde technologie kennisinstelling beschikbaar voor markt toepassingen
- 20 MKB bedrijven krijgen armslag om high-tech onderhoudstoepassingen te ontwikkelen
- Unieke samenwerking tussen Vlaamse en Nederlandse bedrijven
- Vragen om veiligheid te verbeteren kunnen worden ingevuld

Smart Energy Region

Emmen • Haren

Energieke Samenwerking Emmen-Haren(Ems)

Den Haag 9 november 2017

Melinda Loonstra-Buzogány

Beleidsadviseur

Smart Energy Region Emmen Haren

Emmen

Haren

Gezamenlijke ambitie

Energieneutraal tot 2050

- Evenveel opgewekt als gebruikt
- Opbrengsten in de regio houden
 - Productie (opwekking)
 - Levering (handel)
 - Transport en distributie (efficiency)
 - Innovatie (nieuwe diensten)
- Regionale zelfvoorziening

Regionale zelfvoorziening

- Vereist samenwerking
- Buurgemeente Haren (Ems)
- Complementaire situatie

Gezamenlijke visie- **Interreg A**
Smart Energy Region
Emmen-Haren

Projecten

1. Energiesysteem 2.0; **Interreg A** subsidieaanvraag in voorbereiding

- regionaal transport en distributie (grensoverschrijdend)
- Smart grid technologie
- Afstemmen vraag en aanbod
- Regionale markt

2. Verhogen opwekcapaciteit; In uitvoering/**Interreg B NSR**

- Eigendom van de duurzame energiebronnen bij burgers en bedrijven in Emmen
- Een coöperatief regionaal energiebedrijf dat alleen regionaal geproduceerde duurzame energie levert aan klanten in dezelfde regio

Activiteiten in uitvoering

- oprichten en ondersteunen van 3 energiecoöperaties
Geschat ledenaantal:300
- Een laagdrempelig participatiemodel, toegankelijk voor iedereen
- ondersteuning structuur, kennis en vaardigheden binnen de gemeentelijke organisatie
- oprichten van een regionaal energiebedrijf
- ***uitwerken van de mogelijkheden van directe energie uitwisseling en -handel tussen de Duitse en Nederlandse energiecoöperaties.***

Winterpackage: 'Clean Energy for All Europeans'

Artikel 16 in de 'Electricity Directive'

- opgenomen om projecten zoals SEREH mogelijk te maken

<https://www.youtube.com/watch?v=tPZ7WeuyAa8>

Recente projecten gefinancierd met EFRO fondsen

Recente projecten gefinancierd met EFRO fondsen

Smart Energy Region

Emmen Haren

Bedankt voor de
aandacht

SAMEN OP WEG NAAR WERK

STICHTING BEHOUDEN VAART, GARAGE BUITENHEK EN
STICHTING MATE

WERKWIJZE

- vraag gestuurd
- in kracht zetten
- ontwikkelen
- zorg en coaching (samenwerking)
- match
- nazorg

ZO WERKT HET

- Kevin
- Armin
- Nelleke

FINANCIERING

- trajecten
- subsidie
- verkoop
- giften

VRAGEN ?

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

#EUinmyRegion

My Region, My Europe, Our Future the 7th Cohesion Report

Lewis Dijkstra

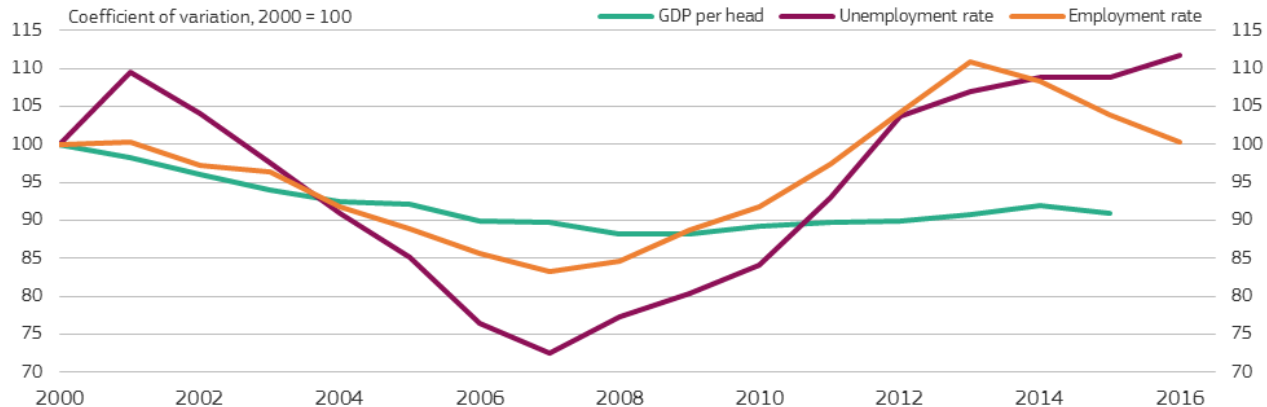
Head of the Economic Analysis Sector

Policy development and Economic analysis unit

Regional and
urban Policy

Crisis led to divergence and recovery to convergence

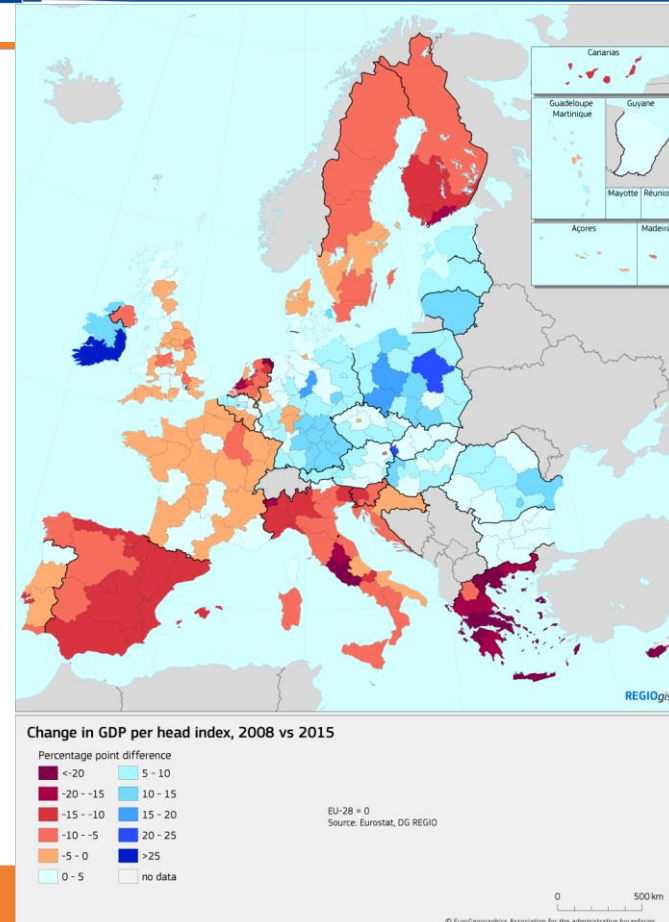
Figure 1.1 Coefficient of variation of GDP per head, employment rate (20-64) and unemployment rate in EU-28 NUTS 2 regions, 2000-2016 (indices, 2000=100)

The coefficient of the variation is weighted by the population of each region
Source: Eurostat, DG REGIO calculations

Economic cohesion

- *Regional disparities are narrowing again*
- *Regions in eastern Member States have converged to the EU average, but Greek and Italian regions diverged substantially*

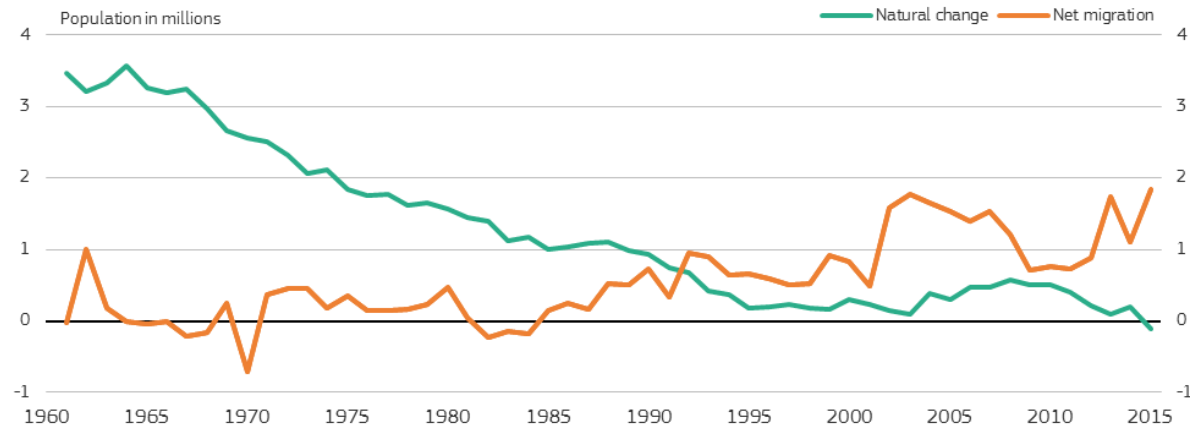

Middle-income trap

- *Regions that do not move into the higher value added activities*
- *Face growing competition from less developed regions*
- *Innovation remains spatially concentrated*
- *Competitive regions in the east generate few spillovers*

In 2015 deaths outnumbered births

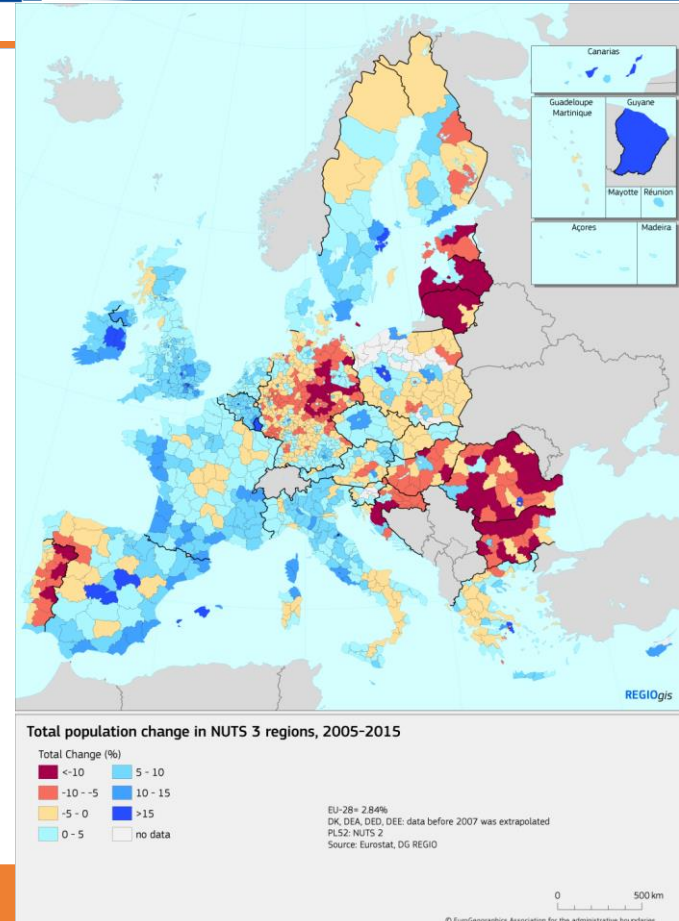
Figure 2.1 Natural change and net-migration in the EU-28, 1960-2015

Source: Eurostat

Migration & mobility

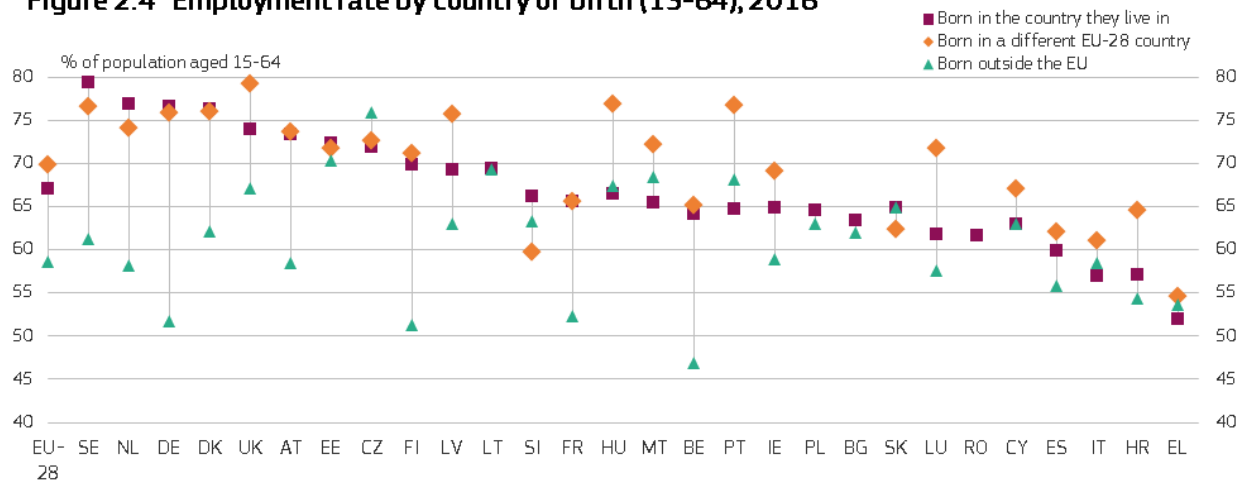
- *Migration and mobility is main determinant of population change*
- *Two out of three people in EU-13 live in a shrinking NUTS 3 region*

Non-EU: lower employment rates

Other-EU: higher employment rates

Figure 2.4 Employment rate by country of birth (15-64), 2016

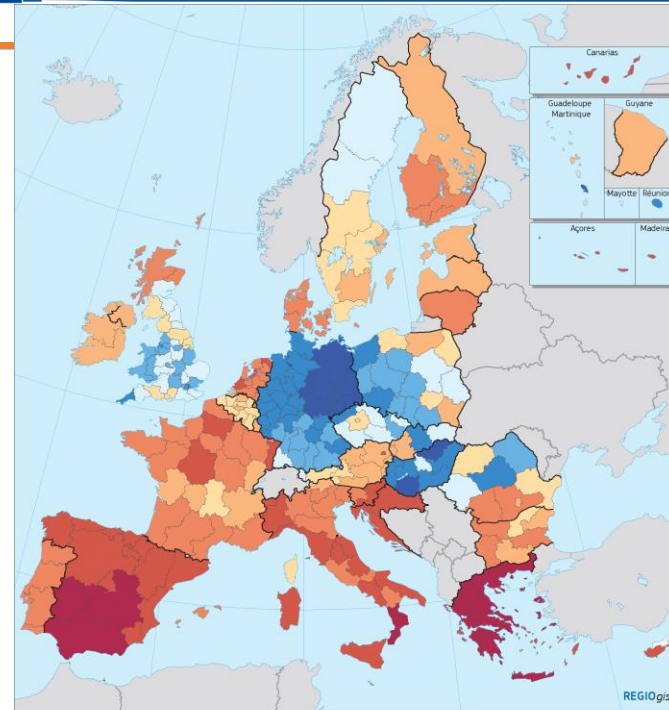

DE: employment rate by country of citizenship. Figures with a low reliability were not included.

Source: Eurostat

Unemployment

- *Unemployment is still above pre-crisis level and regional disparities have not started narrowing yet*
- *In particular youth unemployment remains high*

Map 2.8 Change in unemployment rates, 2008–2016

Percentage point change

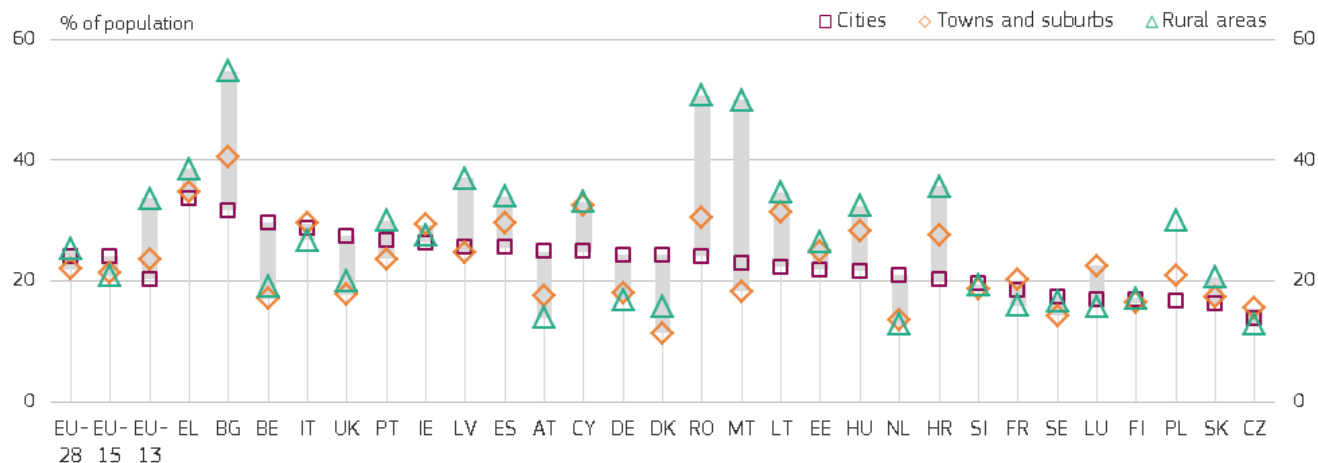
EU-28 + 15
Sources: Eurostat, DG REGIO

0 500 km

© Eurogeographics Association for the administrative boundaries

Risks higher in rural areas in EU-13 and in cities in EU-15

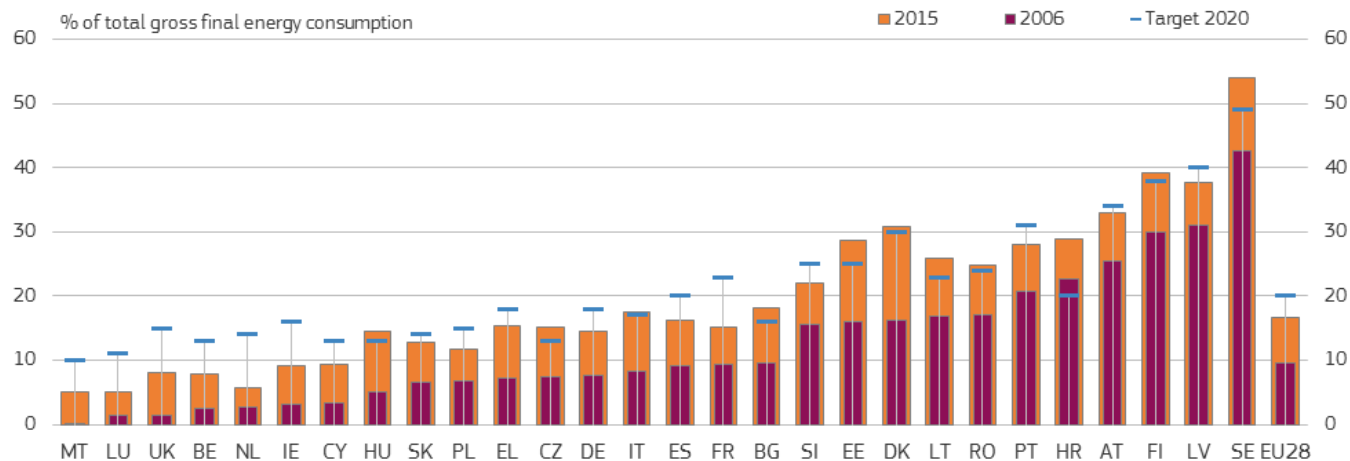
Figure 2.9 Share of population at risk of poverty or social exclusion by degree of urbanisation, 2015

Source: Eurostat

More investments needed to reach 2030 climate targets

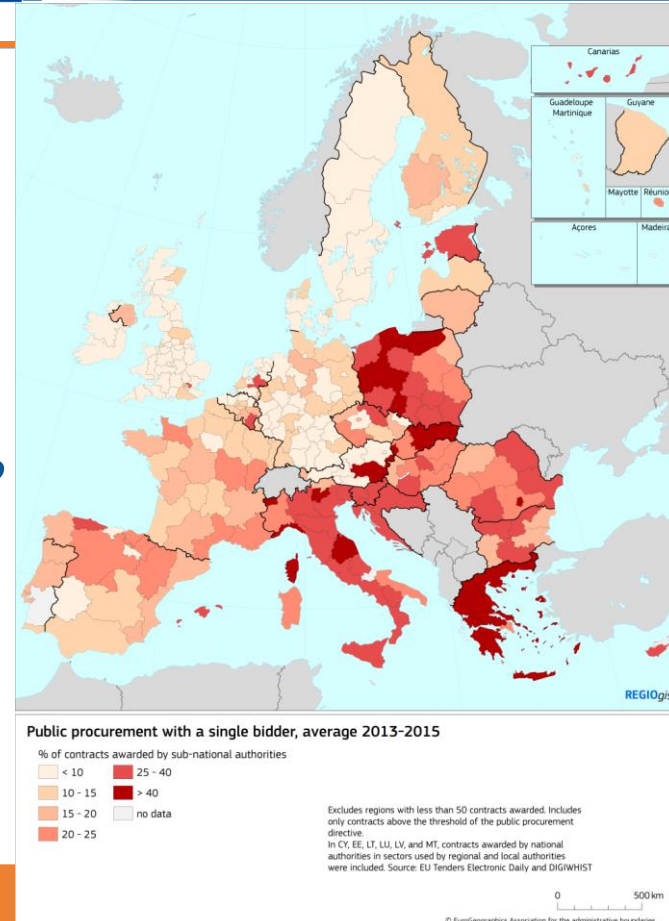
Figure 3.3 Share of renewable energy in gross final energy consumption, 2006 and 2015 and target in 2020

Source: EEA, Eurostat

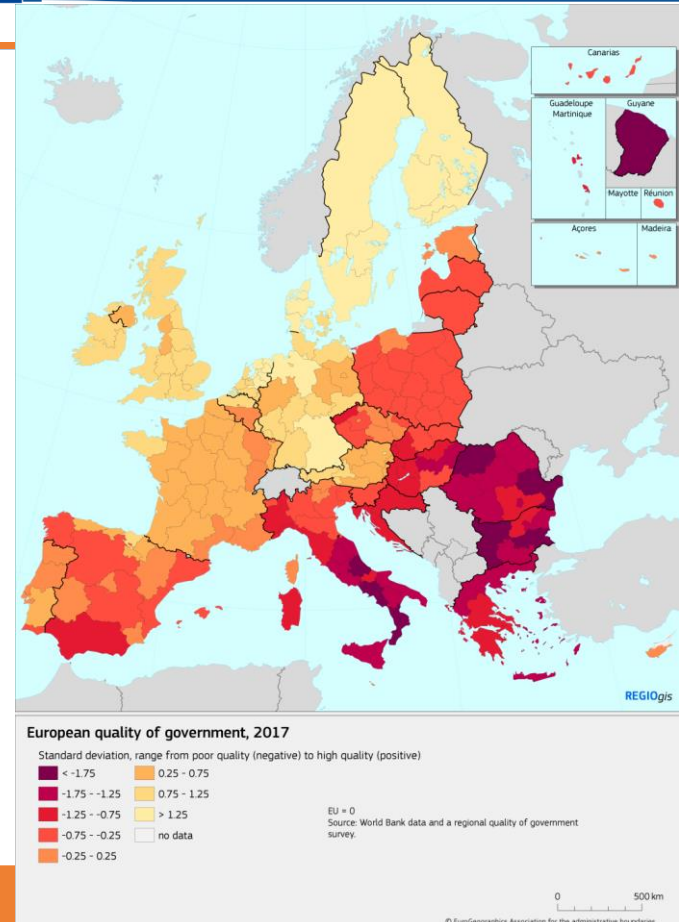
Limited competition

- *Too many contracts for single bidders*
- *Not always collusion*
- *Low value for money?*
- *More e-procurement*
- *Better information*
- *More offers from outside the country*

Improving institutions

- *The quality and impartiality of public services is uneven*
- *Ease of doing business can be improved*
- *E-Government can help*

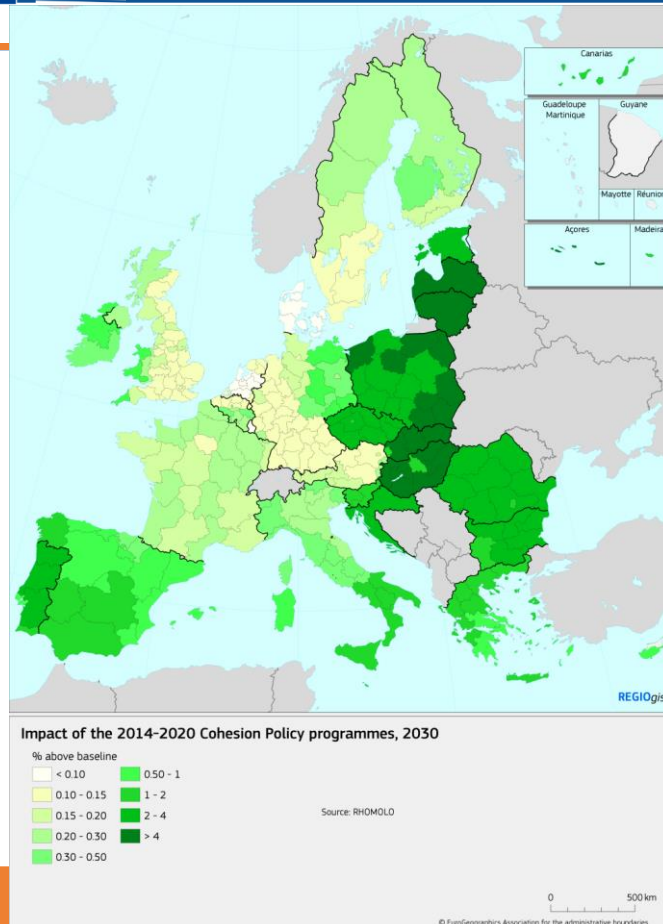

National policies and cohesion

- *Budget deficits were reduced*
- *But growth friendly expenditure declined in some Member States*
- *Public investment is still below the pre-crisis level.*
- *The share of public investment by sub-national authorities dropped between 2001 and 2016*

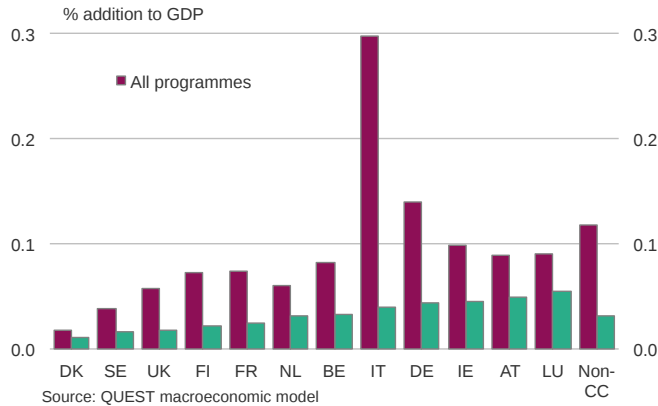
Impact of cohesion policy

- *8.5% of public investment in the EU and 41% in the EU-13*
- *Boosts GDP by 3% in the EU-13 after the previous and the current period*

Benefits to non-Cohesion fund countries

Figure 6.8 Impact of cohesion policy on non-cohesion countries' GDP, all programmes and programmes implemented in the cohesion countries, 2023

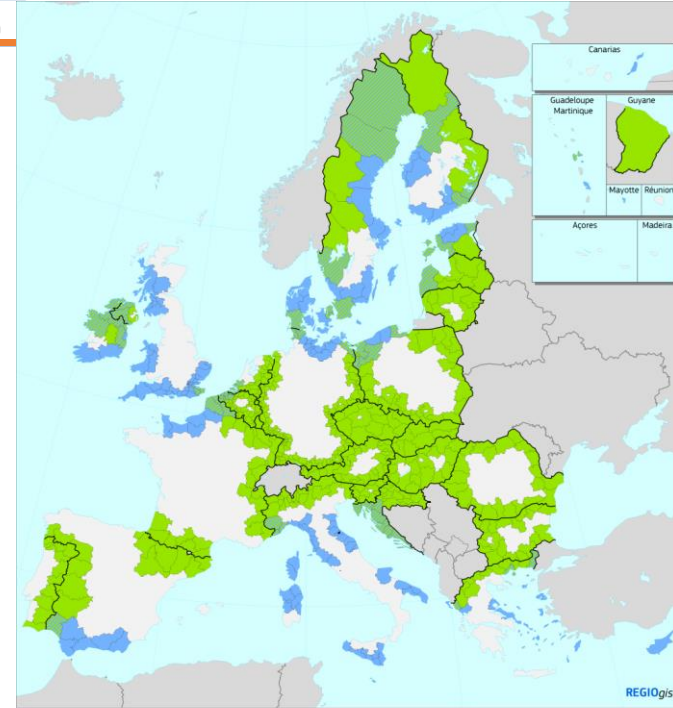
- *Increase in exports*
- *Participation in EU funded projects in cohesion countries*

Post 2020: Where to invest?

- *Main focus: Less developed & border regions*
- *But also: areas undergoing industrial transition, rural areas, the outermost regions, areas of high unemployment and deprived urban areas*
- *Full coverage in the last two periods*
- *The impact of globalisation, migration, poverty, a lack of innovation, climate change, energy transition and pollution is not limited to less developed regions*

Resolve cross-border problems

- *such as gaps and missing links in different policy fields, including transport*
- *pooling of joint public services?*

Border regions

NUTS3 regions

Land border regions

Maritime border regions

Land and maritime border regions

Post 2020: Investment priorities

- *Social inclusion, employment, skills, innovation, climate change, energy and environmental transition*
- *Reflection paper mentions positive impact of cohesion policy on support for SMEs, healthcare and social infrastructure, transport and digital infrastructure.*
- *Improving institutions*
- *Positive incentives for structural reform*

Post 2020: How to invest

- *A single rule book*
- *Allocations linked to EU challenges and priorities*
- *Higher national co-financing*
- *An unallocated capacity to create flexibility*
- *Faster implementation: N+2 and faster closure*
- *Complementarity between financial instruments*
- *A radical approach to simplification*

Cohesion policy should

continue to reduce regional disparities,

stimulate investment in EU priorities,

address new challenges and

improve institutions.

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

#EUinmyRegion

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Debat

**De werkwijze van Europese fondsen
voorziet in een behoefte die nationale
fondsen niet kunnen vervullen.**

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Debat

**Samen werken, samen leren: mede
mogelijk gemaakt door de Europese
structuurfondsen.**

Ook over de landsgrenzen heen.

Europa: hard nodig!

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Debat

**De rapportage- en
verantwoordingsdruk van de
Europese fondsen is te groot.**

De regels moeten worden aangepast.

Ministerie van Economische Zaken

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

#EUinmyRegion